سوالات درس: فارسی ۳	بسمه تعالی	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	مهر آموزشگاه
رشته: انسانی	اداره آموزش و پرورش استان همدان	ساعت برگزاری:	
نام و نام خانوادگی:	مدیریت آموزش و پرورش ناحیه ۱	تاریخ امتحان:	
نام پدر:	سوالات امتحانات دی ماه ۱۴۰۴	تعداد صفحه: ۴	
نام دبیر:	دبیرستان: اندیشه	شماره کلاس:	
نمره با عدد:	نمره با حروف:	امضاء دبیر:	نمره تجدیدنظر:

ردیف	پاسخ سوالات در همین برگه	نمره
	قلمرو فکری (۸ نمره)	
الف	**معنای بیت ها و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید.**	
۱	**لب و دندان سنایی همه توحید تو گوید/ مگر از آتش دوزخ بودش روی رهایی.**	**۰/۷۵**
۲	**درختان را به خلعت نوروزی قبای سبز ورق در بر گرفته**	**۰/۵**
۳	**خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد/ ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است.**	**۰/۷۵**
۴	**خاکی است که رنگین شده از خون ضعیفان/ این ملک که بغداد و ری اش نام نهادند.**	**۰/۵**
۵	**برکش ز سر این سپید معجر/ بنشین به یکی کبود اورند.**	**۰/۵**
۶	**یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می زد.**	**۰/۵**
۷	**با خود بودن به عشق در سامان نیست.**	**۰/۲۵**
۸	**خوان نعمت بی دریغش همه جا کشیده.**	**۰/۲۵**

www.kanoon.ir

ب	به پرسش های۹ تا ۱۲ پاسخ دهید.	
	با توجه به بیت های زیر به پرسش های ۲۸ تا ۳۲ پاسخ دهید. آتش است این بانگ نای و نیست باد — هر که ا ن آتش ندارد، نیست باد آتش عشق است کاندر نی فتاد — جوشش عشق است کاندر می فتاد نی، حریف هر که از یاری برید — پرده هایش پرده های ما درید همچو نی زهری و تریاقی که دی ؟ — همچو نی دمساز و مشتاقی که دید؟ نی، حدیث راه پر خون می کند — قصه های عشق مجنون می کند	
۹	منظور از «باد» در مصراع نخست و دوم سروده بالا چیست؟	۰/۵
۱۰	در بیت پنجم سروده بالا یک کنایه بیابید و معنی آن را بنویسید؟	۰/۵
۱۱	قالب سروده بالا چیست؟	۰/۲۵
۱۲	در بیت دوم سروده بالا یک آرایه بیابید و بنویسید؟ منظور از «تریاق» در بیت ۴ سروده بالا چیست؟	۰/۵ ۰/۵
۱۳	-در عبارت «حیات از عشق می شناس و ممات بی عشق می یاب» چه چیز سبب ادامه زندگی است؟	۰/۲۵
۱۴	-عبارت «کلمات را کنار زنید و در زیر آن، روحی را که در این تلّقی و تعبیر پنهان است، تماشا کنید.» بر چه مفهومی تاکید دارد؟	۰/۵
۱۵	مفهوم عبارت زیر چیست و یادآور کدام مثل است؟ «از بیم عقرب جرّاره دموکراسی قرن بیستم، ناچار شده به مار غاشیهٔ حکومت سرهنگ ها پناه ببرد»	۰/۵
۱۶	-در بیت «گفت: آگه نیستی کز سر در افتادت کلاه/ گفت: «در سر عقل باید بی کلاهی عار نیست» (بر چه موضوعی تاکید کرده است؟	۰/۵
۱۷	عبارت «پرده ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد» به چه صفت خداوند اشاره دارد؟	۰/۲۵

www.kanoon.ir

	قملرو زبانی (۷ نمره)	
۱۸	**واژه های مشخص شده را معنا کنید:** **الف) همه نوری و سروری همه جودی و جزایی** **ب) هر کسی از ظنّ خود شد یار من** **ج) گفت: باید حد زند هشیار مردم مست را** **د) سموم سرد این عقل بی درد**	**۱**
۱۹	**برای هر یک از موارد زیر یک مترادف بیاورید.** **الف) شادی بخش:** **ب) به خدای تعالی بازگشتن:**	**۰/۵**
۲۰	**فعل های مشخص شده را از نظر کاربرد معنایی بررسی کنید:** **الف) زاهد ظاهر پرست از حال ما آگاه نیست.** **ب) گفت: نزدیک است والی را سرای، آنجا شویم.**	**۰/۵**
۲۱	**املای درست واژه داخل پرانتز را انتخاب کنید:** **الف) عصاره تاکی به قدرت او شهد- (فایق- فایغ) شده.** **ب) چشمه آبی سرد که در..... (تموز- تموظ) سوزان کویر، گویی از دل یخچالی بزرگ بیرون می آید.**	**۰/۵**
۲۲	**غلط های املایی را در گروه واژگان زیر بیابید و اصلاح کنید.** **«بهر مکاشفت- ثواب و درست- قیاس و اندازه- فراق و آسایش- شیر ارغند- طرف چمن- طایر قدس- محرم و آشنا- بُحت و حیرت»**	**۱**
۲۳	**نقش دستوری واژه های زیر خط دار را شناسایی کنید.** **«آن کسی را که در این ملک سلیمان کردیم/ ملت امروز یقین کرد که او اهرمن است.**	**۰/۵**
۲۴	**در بیت زیر یک ترکیب وصفی و یک ترکیب اضافی بیابید.** **زین بی خردان سفله بستان/ داد دل مردم خردمند**	**۰/۵**
۲۵	**هر یک از واژه های متن زیر چه نوع واوی است (حرف عطف، حرف پیوند یا ربط)** **الف) نیمه شب آرام تابستان بود و من هنوز کودکی هفت هشت ساله.** **ب) به سوی شهرها و آبادی ها آمده اند.**	**۰/۵**
۲۶	**با توجه به جمله زیر به چهار پرسش پاسخ دهید.** **«دانش آموز پایه دوازدهم با پیراهن آبی آسمانی خود در هوای بسیار خوب کوهپیمایی می کرد.»** **الف) کدام واژه قید صفت است؟** **ب)کدام واژه صفت صفت است؟** **ج) کدام واژه متمم است؟** **د) کدام واژه صفت مضاف الیه است؟**	**۱**
۲۷	**در عبارت زیر چه واژه ای حذف شده است؟ این جزء به چه قرینه ای حذف گردیده است؟** **«فکری ای هم وطنان در ره آزادی خویش** **بنمایید که هر کس نکند مثل من است»**	**۰/۵**

www.kanoon.ir

۲۸	در مصراع زیر نوع «را» چیست؟ «مر زبان را مشتری جز گوش نیست»	۰/۵
	قلمرو ادبی (۵ نمره)	
۲۹	در عبارت زیر «گلهای الماس» استعاره از چیست؟ «آن شب نیز ماه با تلالو پرشکوهش از راه رسید و گل های الماس شکفتند.»	۰/۲۵
۳۰	با توجه به واژه های مشخص شده، عبارت های زیر در بردارنده چه آرایه هایی است؟ ۳۰-۱- دایه ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین بپرورد. ۳۰-۲- با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی ست/ ما را فراغتی ست که جمشید جم نداشت. ۳۰-۳- ای مادر سر سپید بشنو/ این پند سیاه بخت فرزند	۰/۷۵
۳۱	در هر یک از ابیات زیر دو آرایه ادبی بیابید و آن ها را مشخص کنید. الف)کاووس کیانی که کی اش نام نهادند/ کی بود؟ کجا بود؟ کی اش نام نهادند؟ ب) در عالم پیر، هر کجا برنایی است/ عاشق بادا که عشق خوش سودایی است.	۱
۳۲	یک آرایه در مصراع زیر بیابید و آن را مشخص کنید. «محرم این هوش جز بی هوش نیست.»	۰/۵
۳۳	درست و نادرست بودن آرایه ها را در بیت های زیر بررسی کنید. الف) شانه می آید به کار زلف در آشفتگی آشنایان را در ایام پریشانی بپرس (اسلوب معادله- استعاره) ب) «پردهٔ ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد و وظیفهٔ روزی به خطای منکر نبرد» (کنایه - متناقض نما)	۰/۵
۳۴	بیت به هم ریخته زیر را سامان دهید. «جنونم- برانگیخت- خاموشی- باز آید- فریادها- که در هوایت- کوهساران- از سنگ.»	۰/۵
۳۵	بیت زیر را کامل کنید: خواب و خورت ز مرتبه خویش دور کرد	۰/۵
۳۶	به سوالات زیر پاسخ دهید: الف)کدام گزینه شاعر عصر پایداری نیست؟ الف)عارف ب) فرخی یزدی ج) محمد تقی بهار د) فرخی سیستانی ب) نام نویسندگان کتاب های «تمهیدات» و «کویر» را بنویسید. پ) نام یک اثر از مولوی را بنویسید.	۱
نام طراح: نوریان	موفق باشید	۲۰